

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4351/2022
22.02.2023. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Слободан Веселиновић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Сања Алексић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 336/2021 од 28.12.2021. године, у седници одржаној дана 22.02.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 336/2021 од 28.12.2021. године и предмет враћа истом суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зајечару П 171/20 од 23.10.2020. године, која је исправљена решењем истог суда П 171/20 од 30.11.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле да се утврди да је тужилца по основу одржаја носилац права својине са обимом удела 1/1 на кат.парцели .../... површине 31 м2 и помоћној згради означеној као бр. зграде 1 на кат.парцели .../..., све уписано у ЛН ... КО ..., што је тужени дужан да призна и трпи и дозволи да се на овој катастарској парцели .../... и помоћној згради на њој све КО ... тужилца упише као власник са уделом 1/1 на основу пресуде, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезана је тужилца да туженом на име трошкова поступка исплати износ од 104.106,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 336/2021 од 28.12.2021. године, ставом првим изреке, укинута је првостепена пресуда и пресуђено тако што је усвајен тужбени захтев тужиле и утврђено да је тужилца по основу одржаја носилац права својине – власништва, са обимом удела 1/1 на кат.парцели .../..., површине 31 м2 и помоћној згради означеној као бр. 1 на катастарској парцели .../..., све уписано у ЛН ... КО ..., што је тужени дужан да призна, трпи и дозволи да се на овој катастарској парцели и помоћној згради на њој тужилца упише као власник са обимом удела 1/1 на основу пресуде која ће бити основ – исправа за упис права својине код РГЗ СКН Бољевац. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужилци на име трошкова поступка исплати износ од 119.300,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности па до коначне исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, битне повреде одредаба парничног поступка и погрешно непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20) и утврдио да је ревизија туженог основана.

На основу чињеничног стања утврђеног пред другостепеним судом који је отворио расправу на основу члана 383. став 4. ЗПП, утврђено је да је правни претходник тужиље сада покојни ВВ, као купац са ГГ, као продавцем, дана 27.09.1991. године закључио уговор о купопродаји Ов бр. .../... који је за предмет имао продају и уступање у својину и државину без икаквог терета кп .../..., воћњак друге класе у површини од 0.07.99 ха мзв Село и кп ... на којој се налази кућа са помоћним објектима чија укупна површина 0.01.52 ха, двориште 0.95,00 ха и воћњак друге класе у површини од 0.01,31 ха у КО Катастарска парцела ... КО ... је од првобитног премера била уписана у поседовни лист бр. ... на име ДД. ДД је водио поступак против ЂЂ и пресудом на основу признања Општинског суда у Бољевцу П 368/80 од 03.07.1980. године, утврђено је да је тужилац ДД власник парцеле .../..., кућа површине 0.00.30 ха и кп бр. .../... под зградом 0.00.29 ха и дворишта површине 0.00.73 ха обе у мзв „...“ КО ..., по основу одржаја. На основу ове пресуде катастарске парцеле .../... и .../... уписане су у поседовни лист ... КО ... на име ДД. На основу изјава саслушаних сведока, купљене парцеле, као и катастарску парцелу ... на којој се налази породична стамбена зграда и више помоћних зграда, од извршене купопродаје па до своје смрти држао је и користио правни претходник тужиље пок. ВВ, а након тога тужиља и у томе их нико није ометао. Тужени се на основу уговора о поклону од 12.09.2018. године, који је закључио са ЕЕ уписао у надлежну СКН Болевац, поред осталих, и на парцели .../... .

Другостепени суд је након одржане расправе укинуо првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев на основу члана 28. став 4. Закона о основама својинскоправних односа, налазећи да је правни претходник тужиље право својине на катастарској парцели .../... која се налази у саставу катастарске парцеле ... на којој се налази кућа са помоћним објектима купио по основу Уговора о купопродаји, исплатио купопродајну цену и ступио у државину исте са свим зградама, а да је продавац постао власник ове парцеле 1980. године по основу пресуде Општинског суда у Бољевцу од правног претходника овде туженог, тако да су тужиља и њен правни претходник у савесној, законитој државини од 1980. године.

Правилност закључка другостепеног суда за сада се не може прихватити као правилан, с обзиром да је због погрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено.

За стицање права својине ванредним одржајем у смислу члана 28. став 4. Закона о основама својинско-правних односа потребна је савесна државина ствари и протек рока од 20 година за непокретне ствари.

Предмет уговора од 27.09.1991. године су биле катастарске парцеле .../... и ... у КО ..., па се за сада ревизијским наводима основано оспорава веза између наведеног уговора на који се тужиља позива и кп .../... у односу на коју се односи тужбени захтев. Поред тога другостепени суд је пропустио да идентификује предмет купопродаје по уговору Ов бр .../... и да ли је кућа са помоћним објектима на катастарској парцели ... обухватала и помоћну зграду број 1 (на катастарској парцели .../...) која је предмет ове

правне ствари, и да ли је иста предата том приликом правном претходнику тужиље. У вези са тим основано се у ревизији туженог указује да тужиља приликом увиђаја није показала спорну помоћну зграду већ помоћну зграду која је већ у њеном власништву на катастарској парцели ..., а другостепени суд то образлаже наводом да је предмет уговора о купопродаји била парцела и све зграде које се налазе на њој, па и предметна помоћна зграда, што међутим у одсуству идентификације постојећих непокретности приликом закључења уговора не оправда овакав закључак. Ово и код чињенице да је ДД на основу пресуде од 03.07.1980. године по основу одржаја постао власник на катастарској парцели .../... кућа површине 0.00.30 ха без навођења помоћне зграде.

У овој правној ствари другостепени суд је отворио расправу и прочитао списе предмета са доказима и записницима, а у побијаној одлуци наводи да на основу изјава саслушаних сведока, при томе не означавајући о којим лицима је реч, утврдио да је купљене парцеле и кп ... држао и користио правни претходник тужиље. Међутим, овако паушално утврђење не даје чињеничну основу за закључак да су купљене парцеле и помоћне зграде управо парцеле на које се односи тужбени захтев.

У поновном поступку другостепени суд ће идентификовати непокретност коју је правни претходник тужиље купио, држао до своје смрти, а након тога тужиља, те да ли је предмет купопродаје и предаје у државину била и помоћна зграда број 1 са катастарском парцелом .../... на коју се односи тужбени захтев. Код чињенице да је ДД на основу пресуде од 03.07.1980. године по основу одржаја постао власник на катастарској парцели .../.. кућа површине 0.00.30 ха без навођења помоћне зграде, то је потребно да изнесе чињенице на којима заснива закључак да је ова парцела .../... ушла у састав катастарске парцеле У одсуству ових чињеница остало је неразјашњено да ли је правни претходник тужиље ушао у посед и државину катастарские парцеле .../... и помоћне зграде број 1 и од када, а самим тим нису цењени ни услови за испуњеност примене одредбе члана 28. став 4. Закона о основама својинско-правних односа.

Стога како због погрешне примене материјалног права нису расправљене битне чињенице за доношење одлуке о захтеву тужиље, то је другостепена пресуда морала бити укинута и предмет враћен овом суду на поновно суђење, како би другостепени суд у поновном поступку отклонио указане неправилности и поново одлучио о жалби тужиље.

Са изнетих разлога, на основу члана 416. став 2 ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић